

MĚSTSKÉ MUZEUM
V ŽELEZNÉM BRODĚ

ZPRÁVA O ČINNOSTI 2021

MĚSTSKÉ MUZEUM
V ŽELEZNÉM BRODĚ

Městské muzeum v Železném Brodě

Přírůstek do sbírky pohlednic

Městské muzeum v Železném Brodě má dvě stálé expozice, ve kterých prezentuje své sbírkové fondy. Sklářskou expozici v budově někdejší městské spořitelny na náměstí 3. května a národopisnou v roubeném domě na Bělišti. Dále spravuje dva depozitáře se sbírkovými předměty, jeden ve víceúčelovém domě na Poříčí a druhý v budově spořitelny.

Provoz muzea a personální obsazení

Ředitelkou muzea je Mgr. Petra Hejralová a dalším zaměstnancem je Mgr. David Řeřicha, kurátor sbírkových fondů. Na zkrácený pracovní úvazek 0,5 dále v muzeu pracují Kateřina Řezníková a Mgr. Lenka Jůnová. Se zajištěním provozu obou expozic o víkendech a během návštěvní sezóny tradičně vypomáhali stálí spolupracovníci.

V roce 2021 byla otevírací doba muzea negativně ovlivněna pandemií koronaviru. Z důvodu vládních nařízení muselo být muzeum pro návštěvníky až do konce dubna uzavřeno. Hlavní návštěvní sezóna naštěstí proběhla už bez větších omezení (květen–září, út – ne tj. 9–12, 13–16 (resp. 17) hodin). Mimo hlavní sezónu bylo muzeum na podzim pro návštěvníky otevřeno o víkendech a státních svátcích.

Návštěvnost obou muzejních expozic v roce 2021 činila 2895 osob.

Hospodaření

Městské muzeum je příspěvkovou organizací Města Železný Brod. Dotace na provoz od zřizovatele v roce 2021 činily 2360 tis. Kč. Další finanční prostředky do rozpočtu muzea přibyly z Ministerstva kultury z programu ISO na restaurování sbírkových předmětů ve výši 68 tis. Kč a dvě „covidové“ dotace z MPO v celkové výši 256 tis. Celkové náklady z hlavní a hospodářské činnosti byly ve výši 2579 tis. Kč a výnosy činily celkem 2814 tis. Kč.

Zleva: Mgr. David Řeřicha, Mgr. Petra Hejralová, Mgr. Lenka Jůnová, Kateřina Řezníková.

Další činnost

Pokračující celosvětová pandemie a s ní spojená vládní opatření měla vliv na činnost muzea. Nemohly proběhnout tradiční muzejní akce Velikonoční jarmark a Vánoční trhy, ale další aktivity v letních a podzimních měsících už naštěstí nebyly vládními opatřeními dotčeny a mohly se uskutečnit.

Ondřej farbář v Detesku během výzkumu „Romové a sklo“.

Od konce roku 2020 roku probíhalo hodnocení projektů přihlášených do fondů EHP a Norska, kam jsme přihlásili projekt Spojeno sklem!, na jaře 2021 jsme obdrželi vyrozumění o přidělení dotace a krátce poté jsme začali realizovat naplánované aktivity projektu. Ve spolupráci s s IKS Železný Brod jsme v nové grafické podobě vydali brožurku rodinné hry Putování po stopách skřítka Střípka a pro soutěžící jsme pořídili i nové odměny – skleněné v barvách české a norské trikolóry. Na sklářské symposium LSD, z původně plánovaných dvou norských sklářských výtvarnic, nakonec vinou covidových omezení dorazila jen Jeanne Sophie Aas, která kromě účasti na symposiu a přednášky o své tvorbě, absolvovala v Železném Bodě týdenní studijní pobyt během něhož navštívila několik místních sklářských firem, prohlédla si dílny sklářské školy a absolvovala výšlap na Sklářskou pout' na Kristiánově. Již na jaře jsme se pustili do výzkumu na téma Romové a sklo. Provedli jsme rozhovory s místními Romy a informace jsme zpracovali do dokumentu, který je zveřejněn na webových stránkách Městského muzea. Další uskutečněnou aktivitou byl bižuterní workshop, který proběhl ve spolupráci se sklářskou školou na sklonku října. Dále jsme se posunuli v přípravě projektové dokumentace k rekonstrukci muzea a ve výběru odborného pracovníka, který zpracuje sbírku historického skla.

Na rok 2021 připadla dvě jubilea, k jejichž oslavě jsme se připojili přípravou výstav. V sobotu 19. června mohly v omezeném rozsahu proběhnout odložené oslavy stoletého jubilea vzniku železnobrodské sklářské školy a u této příležitosti jsme ve spolupráci s MgA. Martinem Hlubučkem připravili ve výstavním sále školy retrospektivní výstavu, na níž bylo možné shlédnout průřez stoletou činností školy prostřednictvím žákovských i kantorských prací.

Zleva: Jeanne-Sophie Aas, Pavlína Čambalová, Kamil Skrbek

Druhé výročí se týkalo sklářského symposia Letní sklářská dílna. Na začátku září se konal jubilejní desátý ročník, který letos počtvrté proběhl ve spolupráci s železnobrodskou firmou Detesk. V huti sklářské školy tvořilo pět výtvarníků a jeden symposista dostal k dispozici materiální i personální zázemí ve firmě Detesk. Symposia se zúčastnili: Jeanne-Sophie Aas (NOR), Pavlína Čambalová, Stanislava Grebeníčková, Kateřina Lubovská-Smolíková, Tadeáš Kitzberger a Martin Jošt Pouzar. Výsledky symposia byly představeny na samostatné výstavě a prezentovány v tištěném katalogu. Čtyři symposisté představili svou uměleckou tvorbu na veřejných přednáškách v aule sklářské školy.

Desetileté jubileum symposia také stálo za uspořádáním retrospektivní výstavy v Městské galerii Vlastimila Rady, na níž byla prezentována díla všech dosavadních 47 symposistů.

Mimo akcí přímo pořádaných Městským muzeem, které jsou představeny v závěru této zprávy, proběhly na Bělišti další programy ve spolupráci se spolky a dalšími organizacemi (Železnobrodský masopust, Venkovní dílničky na Bělišti, Zpátky v čase, Skleněné městečko).

Spolupráce s RC Andělek na Bělišti

Práce se sbírkami a činnosti v depozitářích

V roce 2021 získalo muzeum do svých sbírek celkem 135 přírůstkových čísel (cca 410 předmětů). O nejvíce přírůstků byly obohaceny sbírka fotografií a sbírka pohlednic. Rozšířeny byly sbírky skla a bižuterie (výsledky symposia, odznaky, vzorky bižuterie a firemní tiskoviny firmy Josef Řezáč z Jirkova), etnografie, textilu (dva kroje) i numismatiky. Sbírka obrazů byla doplněna o obrazy Milana Meteláka a grafiky Jindřicha Tocksteina. Rozrostly se také archivní fondy muzea a to o pozůstalost Aloise Meteláka, návrhy na pamětní místo Aloise Meteláka, rukopisné zpěvníky, modlitební knihy a noty. Zajímavými a v rámci našich sbírek neobvyklými přírůstky byly tři staré tisky – první vydání Severýnovy bible z roku 1529 a konvolut obsahující Kostelní a Sváteční postilu z roku 1667 resp. 1668. Téměř všechny nové přírůstky byly zpracovány ve druhém stupni evidence a zároveň byla pořízena jejich fotodokumentace. Pracovali jsme i na katalogizaci muzejní knihovny – nových přírůstků a knihovny DS Tyl.

V rámci pravidelné inventarizace sbírkového fondu jsme zrevidovali celkem 641 předmětů (podsbírký Numismatika, Militária, Přírodniny).

I v roce 2021 jsme využili dotačního programu Ministerstva kultury na restaurování a konzervování sbírkových předmětů. Pro restaurování jsme vybrali další podmalby na skle Ob89 (sv. Kateřina) a Ob107 (Pieta).

Spolupráce s institucemi a profesními organizacemi, publikační činnost

Městské muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky, Mgr. Petra Hejralová je členkou výboru Pekařovy společnosti Českého ráje.

Městské muzeum spolufinancovalo vydávání recenzovaného periodika Fontes Nissae, které se zaměřuje na publikování odborných textů z oblastí historie, umění a památkové péče, Petra Hejralová je členkou redakční rady. Mgr. David Řeřicha je členem redakční rady vlastivědného sborníku Od Ještěda k Troškám, v němž publikoval příspěvky: Jiří Plachý (č. 1/2021), Železniční zastávka Držkov (jako spoluautor, č. 2/2021) a Josef Kalfus (č. 4/2021).

David Řeřicha připravil pro Železnobrodský zpravodaj sérii 11 článků o železnobrodských osobnostech. Představeni byli: Robert Hofrichter, Florian Hlubuček, Josef Commersi, Rudolf Hásek, Karel Hujer, Josef Brázda, Josef Jiří Folkert, Ladislav Pekl, Jiří Plachý, Vladimír Kristen. David Řeřicha se podílel na vydání průvodce po železnobrodském hřbitově Memoria aeterna a byl spoluautorem výstavy Brodec – obrázky z historie městské čtvrti. Mgr. Lenka Jůnová připravila propagační publikaci Cesta do krajiny skla.

Nový přírůstek do sbírky - Milan Metelák, Cihelna II.

Nový přírůstek do sbírky pohlednic

Petra Hejralová byla členkou poroty výtvarné soutěže na pamětní umělecké dílo věnované Aloisi Metelákovi. Soutěž organizoval Klub sklářské školy z. s.

Městské muzeum je společně s dalšími sklářskými muzei a výrobci skla součástí Křišťálového údolí (marketingového projektu Libereckého kraje na podporu sklářského turistického ruchu). Zapořili jsme se do akce „Víkend v Křišťálovém údolí“, spolupracovali jsme na vzniku propagačního videa našeho muzea a spolupodíleli jsme se na posilování značky „Křišťálové údolí“.

Městské muzeum spolupracovalo s paměťovými a dalšími institucemi i formou zápůjček a výpůjček sbírkových předmětů a spoluprací na výstavách. Pro Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Železném Brodě jsme připravili z muzejních a školních sbírek retrospektivní výstavu k jubileu školy. Do Oblastní galerie v Liberci jsme zapůjčili obrazy Františka Kavána a od SOKA Semily jsme si vypůjčili archiválii na výstavu Brodec – obrázky z historie městské čtvrti.

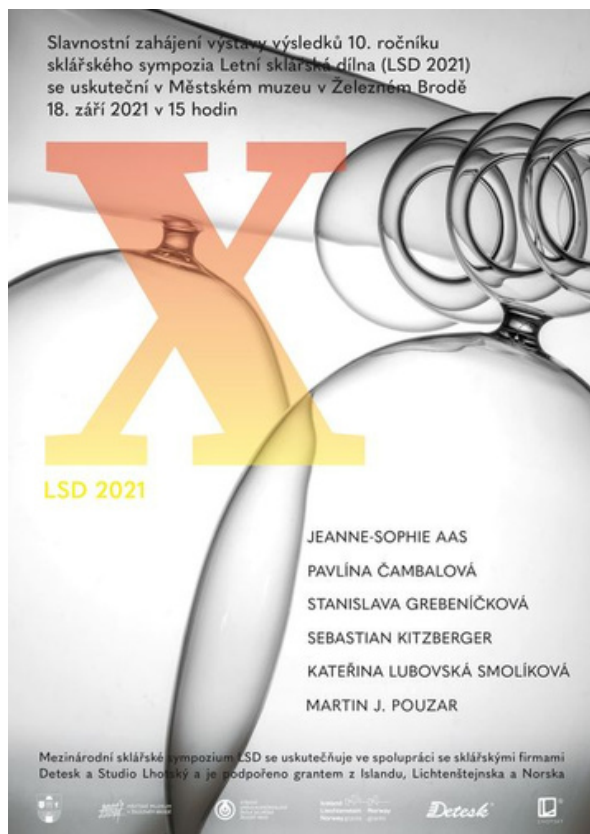
Během roku se na nás obrátilo 33 tazatelů s dotazy, nejčastěji na určení skleněných předmětů a na regionální osobnosti. Muzejní sbírky osobně studovali tři badatelé.

Nový přírůstek do sbírky pohlednic

Přehled uspořádaných výstav a dalších kulturních akcí v roce 2021

Sklářská expozice

Sklářské symposium Letní sklářská dílna 2020

12.9.2020–5.9.2021

Výsledná díla pěti účastníků devátého ročníku sklářského symposia Letní sklářská dílna byla vystavená ve sklářské expozici městského muzea. Čtyři symposisté tvořili v huti sklářské školy – Markéta Šílená, Zuzana Kubelková, Radek Brezar a Lukáš Jabůrek. V dílnách firmy Detesk realizoval své návrhy Tomáš Plesl.

Novinky ve sbírce skla

4.5. – 31.12.2021

Výstava nových přírůstků ve sbírce skla. Výběr byl pestrý a zahrnoval kupříkladu tvarově kultivovaný nápojový a dezertní soubor Aloise Meteláka, vyrobený harrachovskou sklárnou z kouřově šedého skla a zušlechtný některým zdejším výrobcem skla. Precizní skleněné figurky absolventky zdejší sklářské školy Boženy Tlapákové nebo práce žáků oddělení hutního tvarování skla železnobrodské sklářské školy.

Sklářské symposium Letní sklářská dílna 2020

od 18.9.2021

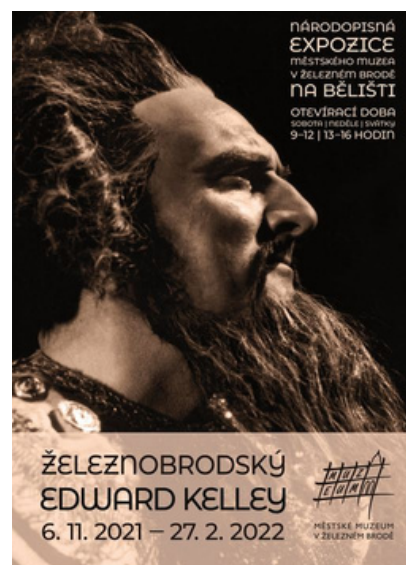
Díla účastníků jubilejního 10. ročníku sklářského symposia Letní sklářská dílna byla prezentována ve sklářské expozici muzea v rámci festivalu Skleněné městečko. Díky podpoře projektu Spojeno sklem! fondy EHS a Norska mohla být na symposiu kromě českých výtvarníků Pavlína Čambalové, Stanislavy Grebeníčkové, Kateřiny Lubovské-Smolíkové a Tadeáše Kitzbergera i norská sklářská výtvarnice Jeanne-Sophie Aas. Šestý symposista Martin Jošt Pouzar zrealizoval svůj návrh díky podpoře společnosti Detesk a jejich sklářských mistrů.

Běliště

Historie zachycená na skle

od 5.12.2020–1.8.2021

Výstava s názvem Historie zachycená na skle – Skleněné negativy v muzejních sbírkách byla jedním z výstupů několikaletého projektu s názvem Brána do světa sbírek, na kterém spolupracovalo Muzeum Českého ráje v Turnově s Muzeem keramiky v polském Boleslavci. Součástí projektu byla také spolupráce s Městským muzeem v Železném Brodě, pro které byla v Turnově zdigitalizována jeho sbírka skleněných negativů. Práci nově vybudovaného turnovského digitálního pracoviště, které si dalo za prvořadý cíl zpracovat zdejší skleněné negativy, bylo možné shlédnout na putovní výstavě představující staré obrazy ze Železného Brodu, Semil, polského Boleslavce a práce turnovských fotografů.

Ivana Kantůrková - Pražská zákoutí

3.8.–31.10.2021

Práce grafičky Ivany Kantůrkové jsme na Bělíšti představili několikrát. Po drobných grafikách a knižních ilustracích jsme z předčasně uzavřeného díla vybrali soubor kreseb s motivy z historického jádra Prahy. (Výstava byla instalována opakovaně kvůli omezení přístupu jejího prvního termínu.)

Prázdninový program na Bělíšti

Rodinné centrum Andílek ze Železného Brodu připravilo na prázdninové úterky a čtvrtky dopolední pohádkové herničky pro rodiče či prarodiče s dětmi.

Dny Lidové architektury Libereckého kraje

17.–18.7.2021

Na prázdninový víkend věnovaný propagaci lidového stavitelství jsme kromě volného vstupu do památky pro návštěvníky připravili bohatý doprovodný program. Komentované prohlídky národopisné expozice a památkové rezervace Trávníky. Ukázky tradičních řemesel a výtvarných technik (paličkovaná krajka, háčkování, pletení, zpracování a barvení ovčího rouna) výtvarné dílny a pohádky.

Železnobrodský Edward Kelley

6.11.2021–27.2.2022

Výstava připomněla herce, režiséra, divadelního pedagoga a železnobrodského rodáka Jiřího Plachého, známého jako představitele anglického alchymisty Edwarda Kelleyho v dvoudílné historické komedii režiséra Martina Friče Císařův pekař – Pekařův císař. Jiří Plachý starší sehrál řadu rolí na prknech smíchovského Švandova divadla, Divadla na Vinohradech i Národního divadla.

10 let sklářského symposia Letní sklářská dílna

Městská galerie Vlastimila Rady

4.9.–10.10.2021

U příležitosti konání jubilejního X. ročníku sklářského symposia Letní sklářská dílna jsme v Městské galerii Vlastimila Rady připravili retrospektivní výstavu, na které byla prezentována díla všech symposistů devíti ročníků sklářského symposia Letní sklářská dílna.

Mgr. Petra Hejralová

10.2.2022

Městské muzeum v Železném Brodě

náměstí 3. května 37

468 22 Železný Brod

www.muzeumzb.cz

 Městské muzeum v Železném Brodě

 [mestske-muzeum-v-zb](https://www.instagram.com/mestske-muzeum-v-zb)

MĚSTSKÉ MUZEUM
V ŽELEZNÉM BRODĚ